

[Slebsager.]

virke den Overgang til frie Forhold paa Boligforholdets Omraade, som Venstre saavel nu som tidligere ønsker.

Loven af 1. April 1925 tilsigtede en Afvikling af Boligrestriktionerne, en Afvikling, som for Hovedstadens Vedkommende skulde gennemføres i en Periode paa 6 Aar, altsaa indtil Maj 1931. I Provinsen er man for længst gaaet over til frie Forhold paa Boligvæsenets Omraade og det, uden at det har voldt væsentlige Vanskeligheder. De mange Ulykker, som Restriktionernes Tilhængere mente vilde komme ved Overgangen til frie Forhold, er praktisk talt udeblevet. Det, vi ventede vilde blive Følgen af Restriktionernes Bortfald, nemlig en forøget Byggevirkksomhed med Fremskaffelse af stadig flere Lejligheder, er der derimod sket Fyldest for Provinsens Vedkommende, og der er neppe ret mange, som, hvis Forholdene skal ses ud fra et rent sagligt Synspunkt, ønsker Restriktionerne indført paa ny.

De nugældende Bestemmelser mod Huslejaager har været tilstrækkelige til at hindre ublu Lejeforhøjelser, og disse Bestemmelser ønsker vi selvfølgelig opretholdt ogsaa i Fremtiden, men vi finder det ganske ufornuddent at gaa til en saadan Udvidelse af dem, som der foreslaas her i Lovforslagets Kapitel I, hvor den højtærede Minister foruden at udvide Aagerbestemmelserne til ogsaa at gælde Nybygninger tillige giver offentlige Myndigheder Ret til at gribe ind i en Række Tilfælde vedrørende Opsigelse, hvor vi ingenlunde kan anse det for nødvendigt eller ønskeligt. Huslejerrestriktionerne er forbi for Provinsens Vedkommende, og de bør ikke indføres igen, heller ikke under Form af ændrede Aagerbestemmelser.

For Storkøbenhavns Vedkommende gælder Restriktionerne jo stadig, men Lovens Gyldighed udløber, som jeg sagde før, med April Maaned 1931, altsaa om knap et halvt Aar. Spørgsnaalet bliver da, om det vil være rigtigt og rimeligt, naar Hensyn tages saavel til Lejere som til Ejere, at fortsætte med en Række dels gamle, dels nye indgribende Bestemmelser vedrørende Boligforholdene her i Hovedstaden, saaledes som Ministeren foreslaar det i Lovforslagets Kapitel II. Dette afhænger naturligvis af, ud fra hvilket Synspunkt man betragter Forholdene. Hvis man anser det for en heldig Udvikling, at det offentlige faar Ret og Pligt til at overvaage og gribe ind i Borgernes erhvervsmæssige Forhold i størst muligt Omfang, saa bør man selv-

følgelig ogsaa have en Lovgivning, der giver det offentlige Ret til at gribe ind i Forholdet mellem Ejer og Lejer. Tilsigter man derimod at fremme den Byggevirk- somhed, der nu gennem en Aarrække har bidraget saa stærkt til at fremskaffe bedre Boligforhold ogsaa her i Hovedstaden, tilsigter man at komme tilbage til de frie Forhold paa Boligvæsenets Omraade, der raadede forud for Verdenskrigen, saa bør man sikkert ikke fortsætte med en Lovgivning som den, der her er foreslaaet; maaske kan der være Tale om enkelte Overgangsbestem- melser, men det skal jeg komme tilbage til paa et senere Tidspunkt.

Efter hvad jeg har forstaaet, var det Forudsætningen for den Enighed, som opnaedes mellem de tre Partier, Socialdemo- krater, Radikale og Konservative, der gennemførte den nugældende Lov, at med dens Udløb til Maj 1931 skulde det være forbi med den ekstraordinære Boliglovgivning ogsaa for Hovedstaden; vi for vort Vedkommende mente den Gang, som vi mener nu, at vi godt kunde være kommet ud af denne Lovgivning her i Hovedstaden paa et tidligere Tidspunkt, uden at der skete Skade derved. Men selvfølgelig kunde Forholdene i denne 6-Aars Periode, der nu næsten er forløbet, have udviklet sig paa en saadan Maade, at man af Hensyn til Lejerne maatte anse det for nødvendigt vedblivende at træffe regulerende Bestemmelser vedrørende Forholdet mellem Ejer og Lejer, og hvis Forholdene havde udviklet sig paa en saadan Maade, havde det jo været rimeligt at gennemføre en ny Beskyttelseslovgivning; til en saadan vilde da ogsaa Venstre have været medvirkende, thi vi ønsker lige saa fuldt som noget andet Parti, at der skal være rimelige og gode Vilkaar for Lejerbefolkningen ogsaa her i Hovedstaden. Men har Forholdene udviklet sig paa en saadan Maade? Det er Spørgsmaalet, og det mener vi for vort Vedkommende ikke de har. Vi mener ikke, at Forholdene har udviklet sig saaledes, at fortsat Indgriben i Forholdet mellem Lejer og Ejer maa anses for nødven- dig eller blot ønskelig. Vi mener tværtimod, at Ønsket om gode og rimelige Forhold for Lejerne maa tilskynde til ikke at fortsætte Restriktionerne, og vi har værdifuld Støtte for vort Syn paa Forholdene i de Oplysninger, der ledsager Lovforslaget.

Den saglig set mest nøgterne Bedøm- melse af Boligforholdene i København finder jeg i den Redegørelse for Boligforholdene med Henblik paa en eventuel Fornyelse af Huslejeloven, som er afgivet af Staden Kø- benhavns statistiske Kontor, det Kontor,